

Sis

Serwis Informacyjny Solidarności

NR 32 (290)
16 sierpnia 2012

Historia

30. rocznica brutalnej pokazówki

- Największym podziękowaniem dla was niech będzie to co obecnie robi „Solidarność” w obronie praw pracowniczych, ludzi ubogich i wykluczonych – powiedział 14 sierpnia br. podczas uroczystości upamiętniających 30 rocznicę pacyfikacji buntu internowanych w kwidzińskim więzieniu działaczy „Solidarności” - Piotr Duda przewodniczący Komisji Krajowej. To o to przecież walczyliście znosząc psychiczne i fizyczne katowanie w tym więzieniu.

To była klasyczna „pokazówka”, mająca zastraszyć tych, którym chciałoby się podnieść rękę na władzę ludową.

Piotr Duda dziękując za zaszczyt objęcia patronatem tej rocznicy stwierdził, że brutalna pacyfikacja internowanych w Kwidzynie wpisywała się w ponurą logikę komunistycznej władzy. To była klasyczna „pokazówka”, mająca zastraszyć tych, którym chciałoby się podnieść rękę na władzę ludową.

W czasie stanu wojennego w kwidzińskim więzieniu dla internowanych 14 sierpnia 1982 r. władza zdecydowała się na brutalną pacyfikację buntu, który więźniowie przeprowadzili w związku z łamaniem podstawowych praw człowieka. Połowa ze 150-ciu więźniów została dotkliwie pobita i poddana szykanom.

Kenijczycy górą

Zwycięstwo na trasie 18. Energa Maratonu „Solidarności” i główną nagrodę 8 tys. zł zdobył Kenijczyk Musila Martin Musembi, uzyskując czas 2:21:57.

Wśród kobiet najlepsza okazała się Karnatsewich Halina z Białorusi. Jej czas to 2:56:54. W tegorocznym maratonie wystartowało 658 zawodników z 16 krajów.

Puchar dla najlepszego zawodnika reprezentującego NSZZ „Solidarność” odebrał z rąk przewodniczącego Piotra Dudy Grzegorz Jezierski (Koziegłowy). Uzyskał czas 2:50:49 i w klasyfikacji generalnej był na wysokim 16 miejscu. Pozostałe miejsca w tej kategorii wywalczyli Andrzej Czechman z Gdańska i Arkadiusz Buczyński z miejscowości Bolesław.

Pomimo bardzo dobrych warunków atmosferycznych sprzyjających biciu rekordów – zachmurzone niebo, niewielka mżawka temperatura poniżej 20 st. C – najlepszy czas był o blisko 2 min gorszy od rekordu

trasy. Podobnie jak rok temu organizatorzy zrezygnowali z konkurencji dla zawodników na rolkach i wózkach inwalidzkich.

Pierwszy półmaraton odbył się w 1981 r. Od 1995 bieg rozgrywany jest już na dystansie pełnego maratonu – 42,195 km. Do 2007 r. trasa biegła z Gdańska przez Westerplatte do Gdyni, a od 2008 z Gdyni i przez Westerplatte do Gdańska. Od 2004 r.

w maratonie mogły startować osoby na wózkach inwalidzkich. Z roku na rok liczba uczestników maratonu systematycznie rośnie. W roku 1995 startowało 263 zawodników, w zeszłym 650. Rekord maratonu ustanowił Karol Rzeszewski, który w 2009 r. uzyskał czas 2:20:22. Najlepszy wynik wśród kobiet uzyskała Arleta Meloch w 2008 r. uzyskując czas 2:40:06.

Fot. M.Lewandowski

BRYDŻ

Wygrać Thalę w karty

W najbliższą niedzielę dowiemy się kto wyjedzie nowiutką Thalą ze słupskiej hali „Gryfia”.

Od piątku 10 sierpnia blisko 800 zawodników walczy o główną nagrodę w 22. Międzynarodowym Festiwalu Brydża Sportowego „Solidarności”.

- W Londynie mają olimpiadę, a my w Słupsku mamy swój festiwal – powiedział na otwarciu imprezy Stanisław Szukała, przewodniczą-

cy Regionu Słupskiego NSZZ „Solidarność”. Na tegoroczną imprezę organizatorzy – Stowarzyszenie Międzynarodowy Festiwal Brydża Sportowego „Solidarność” - zebrał imponującą pulę nagród wartości 250 tys. zł. Jak co roku rozgrywany jest w kilkudziesięciu kategoriach, m.in. o Puchar Ministra Edukacji Narodowej, czy Przewodniczącego NSZZ „Solidarność”. Turniej tradycyjnie już przyciąga ścisłą czo-

łówkę polskiego brydża i stoi na bardzo wysokim poziomie.

Zakończenie festiwalu, który jest równocześnie elementem obchodów rocznicy powstania „Solidarności” oraz rozdanie nagród dla zwycięzców, w tym tej najważniejszej indywidualnej - Grand Prix, odbędzie się w najbliższą niedzielę 19 sierpnia o godz. 15.00. Weźmie w niej udział również przewodniczący Komisji Krajowej – Piotr Duda.

Fot. M.Lewandowski

STRES W PRACY

Polacy pracują w stresie

Po raz pierwszy w Polsce zostanie przeprowadzone kompleksowe badanie zagrożeń psychospołecznych w pracy. Sondaż obejmie ponad 7 tys. pracowników (po 3,5 tys. kobiet i mężczyzn) z przedsiębiorstw będących w trakcie zmian organizacyjnych.

Badane sektory to m.in. ochrona zdrowia, transport, handel i energetyka. Będzie to pierwsze w Polsce kompleksowe badanie pracujących pod kątem zagrożeń psychospołecznych oraz ich ekonomicznych skutków dla firm.

Według danych z 2007 r. w krajach Unii Europejskiej ponad 40 milionów pracujących cierpi z powodu stresu w miejscu pracy, a leczenie chorób związanych ze stresem zawodowym szacuje się

na ok. 20 miliardów Euro (Leka, Cox, 2008). Zawrotne tempo pracy, rywalizacja, praca za dwóch, ciągła obawa o zwolnienia to niektóre przyczyny stresu odczuwanego w pracy.

- W Polsce nie ma aktualnie dostępnych danych, uzyskanych z jednolitych metodologicznie badań, na temat skali ryzyka psychospołecznego w różnych branżach. Różne ośrodki badawcze i instytucje, np. Państwowa Inspekcja Pracy, Instytut Medycyny Pracy, czy Centralny Instytut Ochrony Pracy posługują się w badaniach zróżnicowanymi i modyfikowanymi na potrzeby badań narzędziami diagnostycznymi, oraz przyjmują zróżnicowaną metodologię ich prowadzenia, co powoduje ograniczenie w możliwości uogólniania i po-

równywania uzyskanych wyników – mówi dr Agnieszka Mościcka z Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi, który jest partnerem w projekcie.

Tymczasem Według badań Extender DISC 2009 polscy pracownicy należą do najbardziej zestresowanych na świecie, a wg Raportu ZUS "Absencja chorobowa w 2008 r." zaburzenia psychiki i zachowania to po neurologicznych i nowotworach 3 przyczyna absencji chorobowej liczona ilością dni zwolnienia lekarskiego.

Badania, których realizacja właśnie się rozpoczyna stanowią część innowacyjnego projektu realizowanego przez NSZZ „Solidarność” w partnerstwie z Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi pt.: „Wpływ poprawy psychospołecznych warunków

pracy na ograniczenie kosztów ekonomicznych w firmach przechodzących procesy modernizacyjne i adaptacyjne - projekt badawczy” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Metodologia wypracowana w ramach projektu pozwoli na ocenę skali narażenia na czynniki psychospołeczne w różnych branżach, a jej systematyczne stosowanie pozwoli na analizę dynamiki zmian poziomu zagrożeń psychospołecznych w Polsce. W ramach projektu powstanie przeznaczony dla pracowników i pracodawców portal Obserwatorium Ryzyka Psychospołecznego a także Centralny Rejestr Zagrożeń Psychospołecznych (CRZP).

**OBSERWATORIUM
RYZYKA PSYCHOSPOŁECZNEGO**

NOWE ORGANIZACJE

Silna organizacja to atut w negocjacjach

NSZZ „S” w Swedwood Polska przygotowuje się do negocjacji układu zbiorowego pracy i wzmacnia reprezentację pracowników.

Pod koniec lipca do NSZZ „Solidarność” dołączyli pracownicy z oddziału Swedwood w Chlastawie k. Zbąszynka (Region Zielona Góra). – To ważne, aby związek reprezentował od samego początku negocjacji pracowników wszystkich zakładów Swedwood w Polsce – mówi Bogdan Motowidełko z zielonogórskiej „Solidarności”.

Część Swedwood na zachodnią Polskę to trzy zakłady produkcyjne. Nowa organizacja zamierza dotrzeć do pracowników dwóch pozostałych, gdzie jeszcze nie ma związku. – Założyliśmy

związek aby mieć faktyczny wpływ na warunki pracy w naszej firmie. Myślę że możliwości są bardzo duże. Wiem, że jest możliwe pogodzenie dobra firmy i dobra pracowników. Najważniejsze jest dążenie do kompromisu – mówi Michał Kukuła, przewodniczący nowej organizacji zakładowej w Swedwood Polska Sp. z o.o. WEST. Związkowców ze Swedwoodu wspierają koledzy z międzynarodowej organizacji BWI (Building and Wood Worker's International).

Organizacja w Chlastawie powstała dzięki współpracy struktur „Solidarności: Działu Rozwoju Związku KK, zielonogórskiego Zarządu Regionu oraz Sekcji Krajowej Producentów Mebli i Sekretariatu Budownictwa i Przemysłu Drzewnego. – Pod

potrzeby tej kampanii Dział Rozwoju Związku KK wykazał się dużą mobilnością. Myślę, że takie wspólne działania w firmie zatrudniającej dużą liczbę pracowników pozytywnie wpłynę na nasze doświadczenie w organizowaniu związku – ocenia Bogdan Motowidełko, który w regionie Zielonogórskim odpowiada za rozwój związku.

- Podczas kampanii odkryliśmy w pracownikach dużą potrzebę założenia organizacji zakładowej, dużą wiedzę o funkcjonowaniu związków zawodowych i ich spory potencjał organizacyjny. Pracownicy Swedwood w Chlastawie interesowali się

tym co robimy i dlaczego u nich jesteśmy – opowiada Motowidełko.

Swedwood to należąca do IKEA grupa przemysłowa powstała w 1991 roku. Jej celem jest produkcja i dystrybucja mebli z drewna lub jego komponentów do domów meblowych IKEA na całym świecie. W Polsce fabryki znajdują się w Chlastawie (k/Zbąszynka) z oddziałami w Zbąszyniu, Babińcu, Lubawie, Goleniowie, Chociwlu, Skoczowie, Stepnicy, Konstancynie Łódzkiej, Resku i Wielbarku. Do 2014 r. ma powstać nowa fabryka pod Wschową.

Poruszenie w Eurobanku

- rozmowa z Ksenią Ulanowicz, przewodniczącą organizacji zakładowej NSZZ "Solidarność" w Eurobanku

Uznała Pani, że najlepszym rozwiązaniem będzie zorganizowanie się w związek zawodowy. Od pomysłu do realizacji długa droga.

Tak źle nie było. Ale rzeczywiście związek zawodowy uznałam za najskuteczniejsze rozwiązanie. Z początku chciałam stworzyć samodzielną organizację. Coś w stylu związku zawodowego pracowników banku. Ale szybko zmieniłam zdanie. Mając po drugiej stronie tak dużą korporację, niespecjalnie miałam wyjście.

Jak trafiła Pani na „Solidarność”?

Bardzo zwyczajnie. Internet, Google, hasło związek zawodowy. Na stronie „Solidarności” znalazłam formularz zgłoszeniowy. Wypełniłam, wysłałam i czekałam.

...i czekałam, i czekałam, i...

Nie czekałam. Już na drugi dzień skontaktował się ze mną Marek Rozkosz z Katowic, a trzy dni później doszło do pierwszego spotkania. Zanim założyliśmy związek tych spotkań było jeszcze kilka. Spotykał się ze mną, z ludźmi, przekazywał informacje, uczył jak najlepiej przeprowadzić to przedsięwzięcie.

Mówił o zagrożeniach?

Oczywiście. Spodziewałam się reakcji ze strony pracodawcy, ale jak mówiłam wcześniej, jeśli się na coś decyduje, to chcę to doprowadzić do końca.

Ta reakcja pracodawcy, to zwolnienie z pracy?

To w ogóle dziwna historia. Wypowiedzenie otrzymałam 28 czerwca. Na dokumencie widniała data 20 czerwca, a tego dnia byłam na szkoleniu, na które wysłał mnie bank. Kilkundniowe szkolenie, czterogwiazdkowy hotel. Jaki pracodawca wysyła złego, kwalifiku-

jącego się do zwolnienia pracownika na „wypasione” szkolenie w takim hotelu.

A więc reakcja na informację o założeniu związku.

Nie mam co do tego wątpliwości. Zresztą od razu skierowałam sprawę do sądu. Rozprawa już we wrześniu. Oddział w którym pracuję osiąga dobre wyniki. Raz lepsze, raz gorsze, ale nigdy nie przynosił strat. Na razie formalnie jestem w okresie wypowiedzenia bez świadczenia pracy, ale nadal wspólnie z kolegami i koleżankami ciągnę to co zaczęłam.

Wiem, że korzysta Pani z pomocy regionu. Jak Pani ocenia waszą współpracę.

Bardzo pozytywnie. Dają duże wsparcie, nie tylko prawne, ale też organizacyjne. Szczególnie chciałabym podziękować Tomkowi Krzakowi ze Śląsko-Dąbrowskiej „S”, gdzie jesteśmy zarejestrowani. To niezwykle ważne i potwierdza tezę, że założenie własnego związku zawodowego byłoby błędem wobec tak dużego pracodawcy.

W ostatni poniedziałek przeprowadziliście w waszej organizacji wybory. Zorganizowała Pani trzy oddziały Eurobanku z Zabrzea i Bytomia. Co dalej?

Zostałam przewodniczącą. W firmie jest poruszenie, ale ludzie się nie przestraszyli. Organizację założyliśmy w trzech oddziałach, bo w jednej takiej placówce pracuje za mało ludzi. Mam nadzieję, że inni pójdą naszym przykładem i niedługo w całej Polsce w Eurobanku będzie nas więcej.

Czego Pani życzyć?

Pogody. Jadę nad morze na upragniony wypoczynek.

To banalne pytanie, ale od niego zaczniemy. Dlaczego pani postanowiła założyć związek zawodowy?

Cztery lata pracy w Eurobanku i różne polityki kadrowe wobec pracowników zrobiły swoje. Najpierw narasta gniew, potem bezsilność. Coś trzeba było z tym zrobić. Poza tym ja nie należę do osób, które unikają problemów. Uciec najłatwiej, trudniej jest zostać i próbować coś z tym zrobić.

SERWIS EKONOMICZNY

Nowa fala emigracji

Młodzi, wykształceni Polacy, zamiast szukać pracy w kraju, wolą znaleźć ją w Wielkiej Brytanii, Holandii, Niemczech czy Norwegii. Ekspertki szacują, że dziś za granicą może na stałe przebywać około 2,5 mln naszych rodaków.

Polska traci ludzi z powodu braku rozsądnej polityki wsparcia rodzin. W większości krajów emigracyjnych młodzi ludzie mogą liczyć na pomoc państwa w wychowaniu dzieci – zasiłki, mieszkania socjalne czy ulgi podatkowe. U nas rodzice mogą dostać jedynie niewielką ulgę na dzieci.

Coraz większa szara strefa

Coraz więcej osób pracuje nielegalnie.

Z badań przeprowadzonych przez PKPP Lewiatan, wynika, że aż 33,2 proc. firm zatrudnia pracowników na czarno. Rok temu było to 28,9 proc.

W pierwszej połowie roku inspektorzy pracy namierzili 7 tys. nielegalnych pracowników. Dla porównania – w analogicznym okresie ubiegłego roku było to 5,7 tys. osób.

Większa część pracujących w szarej strefie to osoby, które od lat figurują w rejestrach bezrobotnych, lub te które nie mają kwalifikacji.

Inflacja

W zeszłym miesiącu w stosunku do lipca 2011 r. ceny wzrosły o 4 proc. – podał GUS. Tradycyjnie powyżej średniej zdrożały paliwa do prywatnych środków transportu, nośniki energii i oczywiście żywność – wzrost o ponad 5 proc.

Jednak w porównaniu z czerwcem paliwa staniały o 2,4 proc., a żywność o 2,2 proc. Cena żywności spadła pierwszy raz od września 2011 r. – Spadły przede wszystkim ceny sezonowe warzyw – o ponad 19 proc., owoców o 2 proc. Ponadto taniały mleko, nabiał i sery. Więcej trzeba było płacić za wędliny i mięso.

Rodzinne wydatki w górę

Rodzina wydaje dziś na utrzymanie nieruchomości o 50 zł więcej niż przed rokiem, płacąc za gaz więcej o 15,1 proc., za opał o 6,7 proc., czy energię elektryczną o 5,9 proc.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego Polacy przeznaczają na mieszkanie ok. 20 proc. swoich dochodów. W lipcu, w porównaniu do czerwca, trzeba było na utrzymanie mieszkania wyłożyć o 0,3 proc. więcej.

Źródło: Dziennik Gazeta Prawa, Rzeczpospolita

Odwołanie od wyników kontroli PIP

Elżbieta Z. (Płońsk): Komisja zakładowa złożyła skargę do PIP w związku z naruszeniem przez pracodawcę przepisów BHP i ustawy o związkach zawodowych. Otrzymałam pismo w sprawie kontroli, z którego wynika, że nie wykryto żadnych nieprawidłowości. Chcielibyśmy się od tego pisma odwołać. Jak to zrobić? Czy na wniesienie zastrzeżeń mamy 7 dni?

Prawnik, Michał Jaszewski

Zastrzeżenia w nosi się dopro- tokołu kontroli w terminie 7 dni od jego otrzymania, jednak to uprawnienie przysługuje kontro- lowanemu pracodawcy. Komisja zakładowa mogłaby wnieść za- strzeżenia, gdyby uczestniczyła w postępowaniu kontrolnym na prawach strony, na zasadach określonych w kodeksie postępo-

wania administracyjnego. Jeżeli natomiast występuje wyłącznie jako skarżący, uprawnienie do wniesienia zastrzeżeń jej nie przysługuje.

Nie pozbawia to jednak komisji możliwości skutecznego przeciwdziałania. Skarżący, który jest niezadowolony z przebiegu kontroli, może wnieść kolejną

skargę, żądając ponownego jej przeprowadzenia.

Z przepisów prawa nie wynika bowiem, że skargę można wnieść tylko raz.

W skardze powinno się precy- zyjnie określić fakty i powołać owo- dy, które zdaniem komisji wymagają wzięcia pod uwagę. W przypadku, gdy jest ku temu

należyte uzasadnienie, w skar- dzie można również umieścić wniosek o wyznaczenie do kontroli innego inspektora pracy.

Wypadek w pracy. I co dalej?

Paweł C. (Warszawa): Podczas pracy zdarzył mi się wypadek. Metalowa rama, która zbyt słabo trzymała się szyny mocującej, spadła mi na głowę. Nie miałem widocznych obrażeń zewnętrznych, ale człem silne bóle i zawroty głowy. Lekarz wystawił mi zwolnienie lekarskie i zlecił dodatkowe badania. Badania te nic nie wykazały, ale w zaświadczeniu lekarz zaznaczył, że konieczne będą kolejne badania w przyszłości oraz że nie jest możliwe dokładne określenie terminu zakończenia leczenia. Pracodawca powołał zespół powypadkowy, który spisał protokół, ale całą

Zgodnie z § 11 rozp. Rady Mi- nistrów z 1.07.2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy, zespół powypadkowy jest obowiązany zapoznać poszkodowanego z treścią protokołu powypad- kowego przed jego zatwierdzeni- em. Poszkodowany ma prawo zgłoszenia uwag i zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole, o czym zespół powypadkowy jest obowiązany go pouczyć. Dlatego w opisanej sytuacji należy niezwłocznie wnieść zastrzeżenia

Do protokołu. Jeżeli pracodawca nie dopełni warunków wynikających z rozporządzenia, dotyczących ustalenia przyczyn i udokumentowania wypadku przy pracy albo bezpodstawnie nie uwzględni wniesionych zastrzeżeń, należy rozważyć

wniesienie skargi do Państwowej Inspekcji Pracy.

W myśl art. 6 ustawy z 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, poszkodowanemu wskutek wypadku przysługuje m.in. zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne (jeżeli po wyczerpaniu zasiłku nadal jest on niezdolny do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja

lecnicza rokuje odzyskanie tej zdolności) i ewentualnie renta. Przysługuje mu także odszko- dowanie, jeżeli doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Szczegółowe zasady ubiegania się o świadczenia powypadkowe określa rozp. MPiPS z 18.12.2002 r. w sprawie szczegółowych

zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu (...). W uproszczeniu procedura przedstawia się w ten sposób, że pracownik składa pracodawcy wniosek o jednorazowe odszkodowanie, a pracodawca, po zakończeniu leczenia i reha- bilitacji przez pracownika, prze- kazuje do ZUS wniosek wraz ze skompletowaną dokumentacją powypadkową. Następnie pracownik otrzymuje z ZUS za- wiadomienie o terminie badania lekarskiego.

Stopień stałego lub długotrwa- łego uszczerbku na zdrowiu ustala w procentach lekarz orzecznik, według oceny procentowej, która jest określona w załączniku do rozporządzenia. Na tej podsta- wie ZUS przyznaje lub odmawia

przyznania odszkodowania, wy- dając decyzję administracyjną.

Jeżeli wskutek w wypadku przy pracy nie wystąpił stały lub dłu- gotrwały uszczerbek na zdrowiu, ZUS nie przyzna odszkodowania. Jednak należy zadbać o skomple- towanie niezbędnej dokumenta- cji. Temu właśnie służy złożenie zastrzeżeń do protokołu powy- padkowego i ewentualnie złożenie skargi do PIP oraz wniosku o przekazanie dokumentów do ZUS. Niekiedy bowiem zdarza się, że skutki zdrowotne wypadku (np. neurologiczne) objawiają się w przyszłości. Wówczas możliwe jest ponowne zwrócenie się do ZUS o przyznanie odszkodowa- nia, a także dochodzenie roszczeń cywilnych (uzupełniających) bezpośrednio od pracodawcy.

Redakcja Tygodnika Solidarności:
tel. 22 882 27 80

Dział Kolportażu i Marketingu:
tel. 22 882 27 98

www.tygodniksolidarnosc.com

Tygodnik
Solidarności

Sis Serwis
Informacyjny
Solidarności

WYDAWCA:
Komisja Krajowa

ADRES REDAKCJI:
80-855 Gdańsk
ul. Wały Piastowskie 24

tel. 58 308-44-76
faks: 58 308-42-17
e-mail: sis@solidarnosc.org.pl

Redaguje zespół Biura
Prasowego Komisji Krajowej
SKŁAD: Piotr Machnica